

Zálužice... leží 6 km od Žatce. První zmínka je až z roku 1517. Mají dvě místní části – Rybnány a Stekník. Ze 70 obyvatel je zhruba polovina v produktivním věku. Zálužice a Rybnány mají vodovod. V Rybnanech na dvoře statku (proti torzům soch) stojí za zhlédnutí historický holubník a zvláštní kuželovitá stavba historické máselnice. V Zálužicích mají německý pomník obětem první světové války a kapličku. Ve Stekníku je vyhlášena památkovou zónou celá náves, navíc je zde zámek s unikátními terasovými zahradami. Starostkou Zálužic je Danuše Cilcová.

Neobvyklý objekt... V Rybnanech se v rozlehlém hospodářském areálu za vzorně opraveným holubníkem nachází neobvyklá kuželovitá stavba. Názory obyvatel na její účel se různí. Tamní obyvatelé, Petrikovi, mi před lety tvrdili, že jde o chladiřnu mléka a označovali ji jako „ledárnu“. Bývalý zálužický starosta Fedor Krejčík je však přesvědčen, že to byla sušárna chmele.

Starostka Danuše Cilcová se ze všech sil snaží zavést vodu pro obyvatele Stekníka

Na sedmdesát obyvatel připadá téměř padesát psů

Starostkou Zálužic se po posledních komunálních volbách stala bývalá místostarostka Danuše Cilcová. I když je neuvolněná, udělala si pro mne čas a brzy ráno obětavě přijela na úřad i mimo hodiny pro veřejnost a ještě spolu s pracovníci úřadu paní Vendulou Zárubovou jsme příjemně popovídali.

■ **Nelituji toho, že jste se osamostatnili od Žatce?**

„Rozhodně ne! Vždyť víme nejlépe, co potřebujeme.“

■ **V jaké výši se pohybuje obecní rozpočet?**

„Jsme malá obec a tomu odpovídá i rozpočet. Na rok 2006 to bylo 650 000 Kč, hlavně na opravu veřejného osvětlení. Letos je to 750 000 Kč.“

■ **S jakým cílem jste šla do voleb, co je prioritou?**

„Voda je základ života. Když Žatec vedl vodu do Trnovan, přiznali jsme se a máme vodu v Rybnanech a Zálužicích. Nej důležitější je teď zavést vodu i do Stekníku. Projekt máme hotový, ale vážně nám stavební povolení. Žádost máme na Městském úřadu Žatec u paní Hruškové už od srpna. Až nám ho dají, pak teprve můžeme žádat o dotaci. Náklady na vodovod jsou bohužel obrovské, ve Stekníku máme pouze dvacet trvale žijících lidí. Přitom tam jezdí brigádníci a Účelové hospodářství Chmelařského institutu potřebuje vodu stále. Dvakrát jsme zkoušeli získat dotaci na ministerstvu zemědělství. Obrátili jsme se i na Okresní hospodářskou komoru, tam byli velice vstřícní a přislíbili pomoc

Markéta a Jaroslav – mladý pár, který znamená pro malou vesničku příslib nadějí.

tu nestaví, protože prý není zájem. Jezdíme do města každý den, pro čerstvé pečivo,“ říká mladá maminka. Spolu s nimi bydlí i Jaroslavův otec Jan Kacz. „Původně jsem vyučený lakýrníkem. Pracoval jsem ve Stekníku, teď jsem na penzi.“

Když se v padesátých letech dosidlovalo pohraničí, jejich rodina přišla z Komárna. Kaczovi bydleli v Zálužicích, později v Rybnanech koupili demolicí a spolu se třemi syny zní postavili pěkný dům.

„Tatínek tam měl třicet roků pařník a pipal se se zeleninou. Ale tady to jde i bez pařníku. U domku je velmi úrodná půda. Podívejte, jaké jsme letos vypěstovali nádherné papriky, taky plno rajčat, daří se tu i melounům,“ pochlubil se snímky úrody Jaroslav Kacz. Dneska se u Kaczů vaří fazolová polévka. I tady mají psa – labradora retrívra.

Z Komárna přišlo rodin hned

otevrou,“ doufá paní Balazzová. „Líbí se mi tu dost, však jsem tu celý život,“ podotýká její málomluvný syn. Jejich pejskové se jmenují Méda a Trixi.

Z Komárna přišla do Čech roku 1955 také Helena Němcová.

Paní Helena Němcová zažila tabákové plantáže i Gottwalda v loděnici.

Někteří tvrdí, že tudy pojiždná projíždí a nestaví.

„Od té doby, co obchod v prostorách obecního úřadu zavřela paní Krejčíková, zásobování prostřednictvím obce zajišťováno není. Lidé si už zvykli nakupovat ve městě. Nepravdělně k nám zajiždí pojiždná masna, ale jen z vlastní iniciativy. Jediné, co tu máme, je ve Stekníku hospoda Daniela Cilce. Otevřeno je po celý týden. V objektu je i statková kuchyně.“

■ **Jsou zde činné nějaké tradiční kulturní akce?**

Píše a fotografuje Květa Tošnerová • Příště (v prosinci) Den ve ... Zbrašíně

Jeden den v ... Zálužicích

Rostou nám tu i melouny

Několik rodin přišlo až z Komárna

V Rybnanech šestým rokem bydlí Jaroslav Kacz. Právě vykládá tašky s nákupem. Pracuje jako ještěrkář v HP Pelzel v Žatci. Jeho partnerka Markéta přišla z Libořic, původně však pochází z Mostu, přistěhovala se i s tříletou Karolínkou.

„Jsou tu dost chalupáři, ve všední den moc lidí nepotkáte. Je tu klid, ticho. Líbilo by se mi, kdyby sem zajižďel autobus a taky kdyby tu bylo něco pro děti. Chybí mi tu obchody. Pojiždná

několik. Roku 1956 to byli také Balazzovi. „Mně už je to jedno, jaké to je tady. Já už to do smrti vydržím. Krám zrušili, bodejť ne, když tam chodili čtyři lidi. Až tu bude lidí víc, snad ho zase

„S koncem války skončila i dívčí katolická škola. Pak jsem chodila čtyři dni do čtvrté třídy. Brali jenom ty, co uměli slovensky, já mluvila maďarsky, tak mne poslali domů, prý až přijdou maďarští učitelé. To se ale nestalo. Když mi bylo jedenáct roků, nastoupila jsem v Čalově, nyní se to tam jmenuje Velké Meder, do práce na tabákových plantážích. Od rána jsem okopávala tabák. Taky jsme sklízeli zralé listy. Přes zimu jsem pracovala v loděnici Gabora Steinera. Nej dřív jako přidavačka u zedníka, takové to skoč sem, skoč tam, později jsem škrábala z lodí rez. Pamatuji Klementa Gottwalda, jak u nás křtil osobní loď,“ vzpomíná paní Němcová.

Když přišla do Čech, bylo jí dvacet. „Práci jsem dělala různou. Později jsem dělala svačinárku a ještě později pomocnou sílu v kuchyni v hospodářské škole.

Vzala jsem si muže z vedlejšího baráku, po patnácti letech jsem o něj přišla. Zbyly čtyři děti. Pracovala jsem v zemědělství, okolo chmele, obilí. Nakupovat chodím jednou za měsíc. Beru 60 litrů mléka a 10 pecnů chleba, které dám do mrazáku. Proč tolik? Vždyť mám šest koček a pět pejsků. Ale teď už musím vařit, mám na kamnech hrachovou polévku.“

Tady všude stály domy... Také Josef Němec oceňuje zdejší klid. 37 let pracoval na dráze – provázel nákladní vlaky, 15 roků pracoval i jako vlakvedoucí, později na hradle v Žatci. Nyní pěstuje vinnou révu či broskvoně. „Stačí je vypěstovat z pecky, vůbec se nemusí roubovat. Broskvoň je samosprašná,“ říká pan Němec. Vzpomíná i na staré Rybnány, kde vzal za své nejen kostelík, patrový dům U Schrecků a řada dalších baráček, také dvě sušárny, mandl, ovčín. A kolem soch sv. Floriána a Barbory býval kruhový parčík zvaný Runtel s lavičkami.

Kamarád za cenu masa... U řeky se popásá ušlechtilý desetiletý grošák. V domku, kde bydlívala paní Mária Cilcová, nyní žijí Solnařovi. Otevřela mi paní Petra, maminka čtyřletého Dominika a desetiměsíčního Daniela. Je vyučená dámskou krejčovou. Grošovaný kůň patří rodině. „To je náš Jurášek. Našla jsem si ho po internetu. Skákal parkury, zlomil si nohu a taky nevidí na jedno oko. Měl jít na jatka. Tak jsem si ho za jateční cenu koupila. Jezdíme na něm, já na koních jezdím od malička,“ říká paní Petra, která se přistěhovala z Obrnic. „Tady je to nesrovnatelně lepší. Není na co si stěžovat, hlavně lidi jsou tu v pohodě. Už bych se na Mostecko nevrátila. Ve městě je to samý feták, a dokud jsem si nepořídila tyhle dva německé ovčáky, tak jsem měla několikrát vykradený byt. Tady je to bezpečné hlavně pro děti. Kultury tu sice moc není, ale každoročně tady končívá žatecká neckyáda, perfektní akce. Chybí mi tu akorát obchod a autobus, ale máme auto, tak to tolik nevaadí.“ Pavel Solnař pracuje v Mostecké uhelné společnosti. I on je v Zálužicích spokojen.

Věrný rodák... Čirou náhodou se otevírají dveře proti obecnímu úřadu. Vybíhá chlupatý psíček Šmudlík a já se dávám do řeči s Josefem Svobodou. V Zálužicích se narodil, bydlí zde 39 roků. „Právě přestavuju kuchyň, bude to Ježíšek pro manželku. Kamarád mi šel udělat elektrinu. Pracuji ve výzkumném ústavu. Kluk už pracuje, dcera chodí na základku. V obci se mi líbí.“